

ALP 1285
N 1-10
apr.

e-glutė

1987

sausis

Banevičius

TURINYS

- 3 ŠALTIS, A. Abromaitienė
- 4 CEPELINO SAPNAS I, Teta Audronė
- 9 SNIEGO SENIO KLAIDA, J. Norkus
- 16 PROTO MANKŠTA
- 20 JUOKŲ MAIŠELIS
- 22 GERASIS KARALIUS, V. Čižiūnas
- 29 RAŠOM IR PIEŠIAM

PIEŠINIAI

Viršelis — P. Banevičiaus
Skyrių vinjetės — Z. Sodeikienės
Kitos iliustracijos:

- Eglė ir A. Sruoginienė — 3
- A. Skrupskelienė — 4, 5, 7, 8
- T. Stasaitė — 9
- A. Sutkuvienė — 10, 11, 14, 29
- O. Mikailaitė — 13, 15, 22.
- M. Girniuvienė — 20
- D. Bastys — 21
- B. Gedvilienė — 25
- A. Galdikas — 28
- P. Osmolskis — 29, 30, 31

REDAKCIJA

REDAKCIJA: vyr. redaktorė — ses. O. Mikailaitė, Immaculate Conception Convent,
Putnam, CT 06260

ADMINISTRACIJA: administratorė — Danguolė Sadūnaitė, Immaculate Conception Convent,
Putnam, CT 06260

Gautąją medžiagą "Eglutės" redakcija taiso ir tvarko savo nuožiūra. Be redakcijos leidimo "Eglutėje" spausdintų rašinių bei piešinių kitur prašome nespausdinti.

EGLUTĖ — vienintelis lietuviškas laikraštėlis vaikams išeivijoje. Leidžia ir spausdina Nek. Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, CT 06260. Administratorė — Danguolė Sadūnaitė. Prenumerata metams — \$10.00; vieno numerio kaina — \$1.00.

THE LITTLE FIR is a magazine for Lithuanian children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Published and printed at Immaculate Conception Convent, Putnam, CT 06260. Yearly subscription—\$10.00; single copy—\$1.00. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260.

EGLUTĖ (THE LITTLE FIR) — (USPS 169-200)

ŠALTIS

Ada Abromaitienė

Per pusyną šaltis brenda,
Kur nereikia, ten ir lenda.
Baido žvirblius nuo šakų,
Dažo langus teptuku.

— Traukis, Šalti, mums iš kelio!
Mes rogutėm nuo kalnelio
Lekiam, žaidžiam su sniegu, —
Kad ir šalta, bet smagu!

PASAKŲ pėdsakais

CEPELINO SAPNAS

I

Teta Audronė

Cepelino tėveliai pabučiavo sūnų, apklojo ir tyliai išėjo pro duris.

— Cepelinas taip pavargęs, kad net pasakos nenorėjo ši vakarą, — juokėsi tėtė Pingvinas.

— Tiek prisižaidė per linksmavakari. Jį temačiau, kai buvo laikas valgyti, — pridūrė mama. — Šiaip visą laiką lakstė ir dūko su draugais.

Ir tikrai — Cepelinas buvo labai, labai išvargęs. Jo akutės jau pačios merkėsi. Jam buvo taip gera ir šilta gulėti savo lovutėje. . . Bet staiga jis išgirdo keistą garsą: lyg kažkas barbeno į jo langą.

— Cepelinai, psst. . . Ateik! — kažkas kvietė.

Pabudęs, Cepelinas pašoko iš lovos ir nubėgo prie lango. Žiūri — ogi už lango Snaigytė ir Ledukas jį šaukia ir kviečia išeiti laukan. Kviečia labai, labai tyliai. Nuste-
bęs, Cepelinas pirštų galiukais prisėlino prie durų.

— Ką jūs čia veikiate? — dar truputį mieguistas paklausė savo draugų Cepelinas. — Juk vėlu. Ką pasakys mūsų tėveliai sužinoję, kad mes lauke tokiu laiku. Nema-
nau, kad jie bus patenkinti. . .

— Nesirūpink, Cepelinai, — atsakė Snaigytė. — Ši naktis nepaprasta, stebuklinga. Tik pasižiūrėk, ką mes sutikome, — ir Snaigytė Cepeliną supažindino su mažu pingvinuku. Šis pingvinukas atrodė kitaip nei kiti — jis turėjo didesnius sparnelius.

— Štai čia yra Pingvinukas Stebukliukas, — toliau aiškino Snaigytė. — Jis vienintelis pingvinas pasaulyje, kuris gali skraidyti. Tačiau jam reikia mūsų pagalbos. . .

— Labas vakaras, Cepelinai, — mandagiai pasisvei-
kino pingvinukas. — Reikalas toks: beskraidydamas po

pasaulį, pamečiau vieną užburtą plunksną. Be jos greitai nebegalėsiu skraidyti. O jei negalėsiu skraidyti, tai neįstengsiu toliau apsaugoti Pingvinų Miesto nuo pavojų. Matai, paprastai esu nematomas ir tiktai sapnuose pasirodau miegantiems pingvinams, kai reikia juos išpėti apie kokį gresiantį pavojų. . . Ar tu sutiktum man padėti?

— Žinoma, — atsakė jau pilnai pabudęs Cepelinas. — Bet kaip mes galim tau padėti? Kur pametei savo plunksną? Ir kaip mes galime į tą vietą nukeliauti?

— Kiek prisimenu, ta plunksna man iškrito skrendant per vandenyną, netoli vienos pietinės salos. Buvau iškilęs gana aukštai, bet pastebėjau, kaip mažas slibinukas tą plunksną pasigriebė. Nusileidau ir prašiau ją man atiduoti. Slibinukas nenorėjo: jis mėgsta tapyti paveikslus su ta plunksna.

— Reikėjo atimti ir viskas! — įsiterpė ilgai tylėjęs Ledukas.

— Negalėjau, — atsakė Stebukliukas. — Matai, slibinuko mama atrodė tokia pikta, kad bijojau prašyti, kad man plunksną gražintų. . . Dabar nežinau, ką daryti. Maniau, kad gal jūs galėtumėt tam slibinukui padovanoti vieną kitą savo žaislą, kad jis sutiktų man tą plunksną gražinti.

Snaigytė ir Ledukas parodė Cepelinui sviedinį ir automobiliuką, kuriuos žadėjo slibinukui duoti. Tuos daiktus buvo gavę Kalėdoms dovanų. Bet juk reikia draugui bėdoje padėti. . .

— Jei slibinukas mėgsta paveikslus piešti, reikia jam duoti popieriaus ir kreidų, — pasakė Cepelinas.

— Puiki mintis, Cepelinai! — suplojo sparneliais Stebukliukas. — Greit atnešk tuos daiktus ir keliausime. . .

— Ar jau pasiruošę? . . . Visi užsimerkite. Kai suskaičiuosiu iki dešimts, galėsite atsimerkti, — pasakė Stebukliukas. — Tik neišsigaskite.

Visi trys draugai padarė, kaip buvo liepta. O kai atsi-
merkė, žiūri — kad jie skrenda aukštai, aukštai virš Ping-
vinų Miesto. Visi trys — apsupti didžiulio muilo burbulo,
kuris juos neša padangėmis.

— Tiktai nešokinėkite per daug, — įspėjo Stebukliu-
kas, — burbulas gali sprogti! . . . Ir užsidėkite parašiusus,
nes netrukus reikės nusileisti į pietinę salą.

Stebukliukas padėjo pingvinukams užsidėti parašiu-
tus ir paaikino, kaip juos naudoti. Ir taip, linksmi sau

besišnekučiuodami, pingvinukai muilo burbule skrido tolyn ir tolyn pietinės salos link. Ten slibinukas patenkintas piešė nuostabius paveikslus su nuostabia plunksna.

— Žiūrėkite į kairę, ten sala! — sušuko Stebukliukas. — Pasiruoškite šokt, nes muilo burbulas greit susprogs. Greit bus naktis saloje. Mums bus gera proga pailsėti ir pasitarti, kaip geriau priėti prie slibinuko piktos mamos. Turėsime jos prašyti, kad man gražintų stebuklingą plunksną.

Visi trys pasiruošė.

— Gerai! Vienas, du, trys — šokam!

(*Bus daugiau*)

SNIEGO SENIO KLAIDA

J. Norkus

Tai atsitiko seniai, seniai — gal prieš šešias dešimtis metų. Atsitiko toli nuo čia — Kaune. Apie tai man pasakojų močiutė — o aš, jums. Buvo taip.

Vienos Kauno mokyklos aikštėje prieš Kalėdas vaikai nulipdė sniego senį. Senis buvo didelis, gražus. Į jo veidą vaikai įdėjo anglies akis, burną papuošė dviem eilėm dantų. Nosiai surado pačią storią morką. Ant galvos uždėjo aukštą, juodą skrybėlę, Lietuvoje cilinderiu vadinamą. Ant kaklo užrišo šaliką, liemenį apjuosė plačiu, juodu diržu. Į senio ranką įkišo ilgakotę šluotą. Vienu žodžiu — Senis buvo kaip reikiant..

— Pavadinkim jį Besmegeniu, — pasiūlė vienas vaikas. Visiems tas vardas patiko. Senis juk smegenų neturi! Vaikai dar seniui ant pilvo prisagstė juodų anglies sagų ir nubėgo namo.

Tačiau vaikai nežinojo, kad po juodu senio cilinderiu kažkas ėmė šilti. Ir šaltoj, baltoj senio krūtinėj ėmė plakti maža širdis.

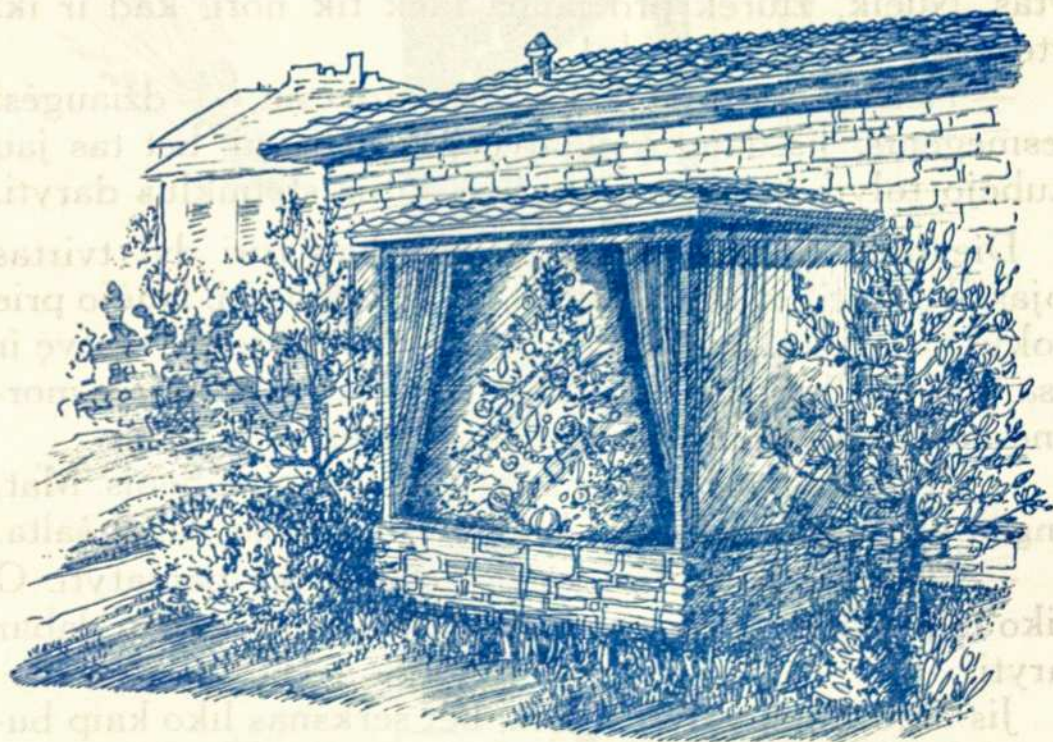
Stovėjo senis mokyklos kieme ir stebėjo, kaip vaikai pertraukų metu žaidžia. Jie mėtėsi sniego gniūžtėmis, slidinėjo ant užšalusių balučių, vieni kitus vežiojo rogutėmis. Išdykėliai lakstydavo aplink sniego Senį ir jam cilinderį nuo galvos numušdavo.

— Kad galėčiau pajudėti, — pyko Senis, — aš jums, varliukščiai, gerai uždrožčiau su šluota! — Tačiau jo skundo niekas negirdėjo. Kelios mergaitės, pamačiusios, kad Besmegenis nebeturi cilinderio, jį surado ir vėl uždėjo jam ant galvos. Senis buvo dėkingas.

Už kelių dienų vaikus paleido Kalėdų atostogų. Mokyklos aikštė ištuštėjo ir Besmegenis pasijuto vienišas. Jis žiūrėjo, kas dedasi už tvoros, gerai apšviestoje miesto gatvėje.

Ten buvo daug visokio judėjimo ir skubėjimo. Vaikščiojo linksmi žmonės, apsikrovę pirkiniais. Kiti į namus tempė žalias, kvepiančias eglutes. Pro vieno namo langą Besmegenis iš tolo galėjo matyti, kaip ten buvo puošiama eglutė. Tame name gyveno turtingi žmonės. Jų vaikai eglutę papuošė blizgančiais bumbulais, žvaigždėm, angeliukais. Kiekvieną vakarą, kai uždegdavo eglutės žvakutes, Besmegenis ilgai, ilgai žiūrėdavo.

Atėjo ir Kūčios. Pačiu vidunakčiu per žemę perėjo Dievulis pasižiūrėti, kaip žmonės švenčia Kalėdas. Jam rūpėjo sužinoti, ar žmonės supranta kas tai yra Kalėdos.

Dievulis atėjo ir į mokyklos aikštę, kur stovėjo sniego Senis:

— Ar nenuobodu tau, sniego Seni, Kalėdų naktį čia stovėti?

— Kol anoj gatvės pusėj namuose degė šviesos, buvo įdomu. Galėjau matyti žmones ir išpuoštas eglutes. Bet dabar, visur jau tamsu. . .

Nusišypsojo Dievulis ir sako:

— Jeigu turi kokį prašymą — sakyk. Šią šventą naktį noriu kiekvienam duoti džiaugsmo. . .

Ilgai negalvojęs, Senis sušuko:

— Dievuli, leisk man šią naktį pajudėti! Noriu nueiti iki ano namo, kur ta gražioji eglutė.

— Gerai, — sako Dievulis, — tavo prašymas išklaustas. Nueik, žiūrėk pro langą kiek tik nori, kad ir iki ryto. Bet tik neik į vidų!

— Neisiu, neisiu. Tik lauke pastovėsiu, — džiaugėsi Besmegenis. Jis daug ir ilgai dėkojo Dievui, bet tas jau skubėjo tolyn žmones lankyti ir kitus stebuklus daryti.

Dievuliui nuėjus, Senis pajuto, kad turi dvi tvirtas kojas. Truputį pasimankštinęs, jis pradėjo eiti. Nuėjo prie mokyklos aikštės vartų ir jas atidarė. Perėjo per gatvę ir atsargiai prislinko prie didžiojo namo lango. Prikišęs morkinę nosį prie stiklo, pasižiūrėjo į vidų.

— Vaje, kad vos galiu matyti! — nusiminė Senis. Mat, langas buvo apšerkšnijęs. Lauke buvo labai, labai šalta.

— Vieną ir paskutinį kartą noriu viską pamatyti. O laiko taip maža, — dejavo Besmegenis. — Ką man dabar daryti? . . .

Jis ėmė langą valyti šluota, bet šerkšnas liko kaip buvęs. Juk visi žino, kad žiemą langai apšala iš vidaus, ne iš lauko.

Tada Senis nuėjo prie priekinių namo durų. Rado neužrakintas. Dabar atsiminė, kad Dievulis buvo sakęs, kad šiame mieste žmonės durų nerakina, nes nėra vagių.

— Bet aš ne vagis. Aš nieko nepaimsiu. Man žmonių dovanų nereikia — ką aš su jomis veikčiau? Aš tik noriu viską pamatyti pirmą ir paskutinį sykį. . .

Senis smarkiai plakančia širdimi atidarė namo duris.

— Aš tik trumpai — pasižiūrėsiu ir vėl išėisiu. Išaušus, jau vėl stovėsiu savo vietoj mokyklos aikštėje. Dievulis nė nepastebės. . .

Atsargiai pravėręs stiklines saliono duris, Senis įėjo ten, kur stovėjo eglutė. Į jo veidą pūstelėjo šilumos banga. Jei jis būtų supratęs, ką tai reiškia, tuojau būtų šokęs

laukan. Tada gal būtū gyvenęs iki žilos senatvės — bent iki Velykų. O dabar — Senis pamažu slinko prie eglutės. Po ja buvo sudėstytos margaspalviais kaspinais suraišiotos dovanos. Židinyje smagiai šokinėjo rausva ugnelė.

Senis viską, viską apžiūrėjo. Jis matė pūkinius angelo sparnus, spindinčias auksines žvaigžduotes, ant sofos gulintį vaikų gerokai apspardytą spalvotą sviedinį. Pastebėjo jis ir egzotiškus kambario augalus — palmes ir figusus — ir rusvai margą turkišką kilimą ant grindų.

Staiga Seniui ėmė trūkti kvapo. Iš po cilindro tekėjo dideli prakaito lašai. Angliniai dantukai ėmė klibėti, o iš rankos išslydo šluota. Senio širdis vos plakė, o kojos keistai linko.

Tik dabar Besmegenis suprato, kodėl Dievulis uždraudė eiti į kambarį.

— Gelbėkit! — vos pašnabždomis tarė Senis, krisdamas ant kilimo.

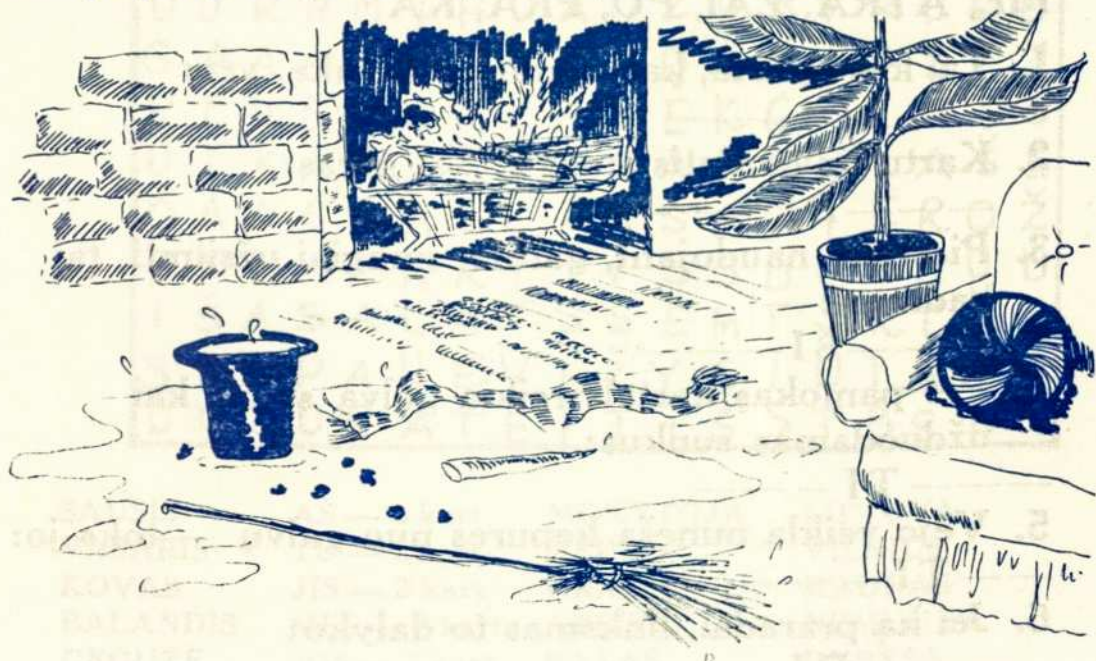
Bet Dievulis to jo šauksmo negirdėjo. Išpildęs žmonių prašymus, buvo grįžęs atgal į dangų.

— Gelbėkit! Išneškite iš čia, — dar spėjo pasakyti Senis silpnu balsu.

Bet vaikai, kurie jį nulipdė, Kalėdų naktį miegojo savo šiltose lovose ir sapnavo apie dovanas, kurias Kalėdų rytą gaus.

— Gelb. . . — paskutinį sykį pratarė vargšas Besmegenis ir po to jau nieko daugiau nebeatsiminė.

Kalėdų rytą vaikai subėgo prie eglutės apžiūrėti savo dovanų. Ant rusvai margo turkiško kilimo jie pamatė didelę balą. Baloje gulėjo morka, šluota, keli anglies gabaliukai, murzinas šalikas ir juodas diržas. Atskirai, iki pusės pripildytas vandens, stovėjo cilindris.

Močiutė sakė, kad dėmė, kur buvo vandens bala, kilime liko visam laikui. Paskui toje vietoje pastatė figuą.

PATAISYMAS

1986 m. lapkričio "Eglutėje" įdėta "Pasaka apie gandrą" yra perpasakojimas 1952 m. "Eglutėje" išspausdintos pasakos "Gandro vargai", parašyta Sonės Tomarienės, pagal liaudies pasaką J. Basanavičiaus rinkinyje.

PROTO MANKSTA

I. SULIPDYK ŽODŽIUS!

Naktį nuo šiaurinio vėjo,
Šitie žodžiai subyrėjo. —

Visi subyrėję žodžiai baigiasi galūne MAS.

Jiems pridėk pradžią iš šių skiemenų:

PIE, ATRA, ŽAI, PŪ, PRA, KA

1. Tai kas vyksta, kai naudoji plaktuką, yra:
—— LI ——
2. Kartu linksmintis smagu! Tai geras:
—— DI ——
3. Pieštuką naudojant, galima smagiai užsiimti, tai vadinasi:
—— ŠI ——
4. Per pamokas kartais reikia galvą sukti, kai užduodamas sunkus:
—— TI ——
5. Vėjo veikla nuneša kepures nuo galvų — toks jo:
—— TI ——
6. Jei ką praradai, linksmas to dalyko:
—— DI ——

II. MINKLĖS

Ko vėjas nepaneša? Mensak

Ko lauke nepagausi? Jėvo

Kas lekia be sparnų? Besysed

Koks laikrodīs be ratukų? Lausė

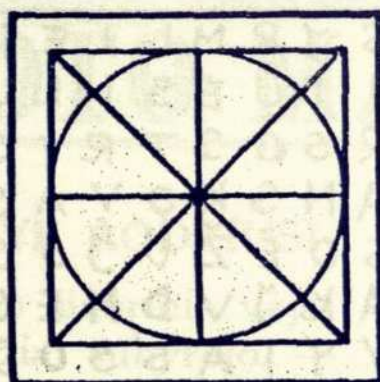
III. Šiame kvadrato įvairiom kryptim įrašyti še žodžiai.
Bet trys raidės visai nereikalingos. Surask jas!

(*paruošė Daiva Jurkutė, Ottawa, Canada*)

SAUSIS	AŠ — 3 kart	MOKYTOJA	LIETUVA
VASARIS	TU — 2 kart	KĖDĖ	VILNIUS
KOVAS	JIS — 2 kart	ORAS	KAUNAS
BALANDIS	MES — 2 kart	ATEITIS	NEMUNAS
GEGUŽĖ	JOS — 2 kart	RATAS	DUBYSA
BIRŽELIS	DU — 2 kart	RANKA	PANEVĖŽYS
LIEPA	KAS	MIŠKAS	ŽIEMA
RUGPJŪTIS	ČIA	ANANASAS	VASARA
RUGSĖJIS	ŠEŠI	KATĖ	RUDUO
SPALIS	TRYŠ	ŠUO	SAULĖ
LAPKRITIS	BALA	PASAULIS	MĖNULIS
GRUODIS	KOJA	STALAS	ŽVAIGždĖ
PASAKA	PAGAL	MOKYKLA	GĖLĖ

IV. Šiame stebuklingame kvadrato telpa 26 raidės ir skaičiai nuo 0 iki 9. Ar gali juos rasti?

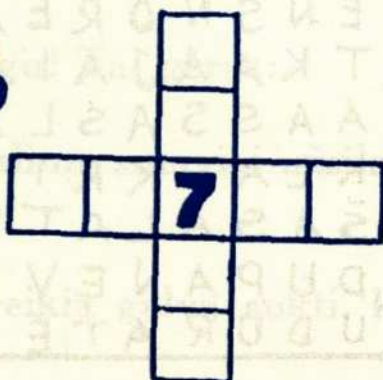
A B C
1 2 3

V. Įrašyk skaičių į kiekvieną langelį taip, kad skersai ir išilgai suma būtų 35.

3 · 4 · 5 · 6

7 · 8 · 9

10 · 11

VI. KUNIGAİKŠČIŲ GALVOSŪKIS

Sujunk Lietuvos valdovo vardą su teisingu jo apibūdinimu.

1. MINDAUGAS	A. Lietuvos sostinės įkūrėjas
2. GEDIMINAS	B. vadinamas "Didysis"
3. KĘSTUTIS	C. vienintėlis vainikuotas karaliumi
4. VYTAUTAS	D. Šv. Kazimiero tėvas
5. KAZIMIERAS	E. turėjęs sostinę Trakuose

VII. Teisingai perrašyk šiuos tautinius vardus.

Mergaičių vardai

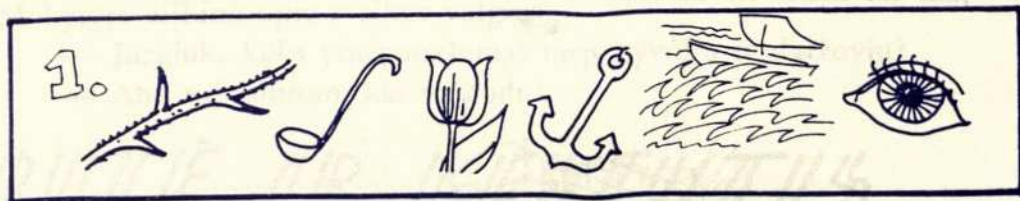
1. AARS
2. ŠUAAR
3. RĖŪAJT
4. TĒRBUI
5. ĒILŽVI

Berniukų vardai

1. LSSUUIA
2. SRAA
3. TTSEŪEISK
4. LSSAITTK
5. NMSAIIGDE

VIII. TRYS KRAŠTAI

Nupieštų daiktų pavadinimų pirmoji raidė sudaro trijų giminingų kraštų vardus. Ar gali atspėti kiekvieną vardą? Ar žinai, kuo šie kraštai panašūs?

1. _ _ _ _ _

2. _ _ _ _ _

3. _ _ _ _ _

(Atsakymai bus vasario nr.)

Juokų Maišelis

Senas automobilis šiaip taip užvažiavo į kalną. Prie būdelės jam liepia mokėti mokesį:

- Ponas — vienas doleris.
- Gerai, parduodu, — apsidžiaugė vairuotojas.
- Kur tavo brolis?
- Čiuožia.
- Kad ežeras neužšalęs.
- Jam tai nieko nereiškia!

Žmona sako savo vyrui:

- Nelaimė, juoda katė įbėgo į virtuvę!
- Nejaugi tu tiki, kad juoda katė neša nelaimę?
- Nenori, netikėk. Bet ta katė ką tik suėdė tavo vakarienę!

— Ačiū, kad pakvietėt mane vakarienės. Tavo žmonos vištiena tokia skani, kad man net gerklę kuteno.

- Negali būti. Mano žmona nekokia virėja.
- Bet man tikrai kuteno gerklę.
- Tikriausiai ji pamiršo vištai plunksnas nupešti...

- Pasižiūrėk į istorijos vadovėlį ir pasakyk man, kada Kolumbas gimė.
- O aš maniau, kad tie skaičiai yra jo telefono numeris!

Po Kalėdų sūnus gauna savo pažymėjimą:

- Vaikeli, tavo pažymiai labai nukrito.
- Žinai, mama, kad po Kalėdų viską sumažina...

Mokytoja aiškino apie sveikus valgius.

- Jurgiuk, koks yra panašumas tarp gyvulių ir daržovių?
- Abu sukramtom, kai valgom.

IIIRUTTIĖ IIIR IKIŠTUTTIŠ

D. BASTYS

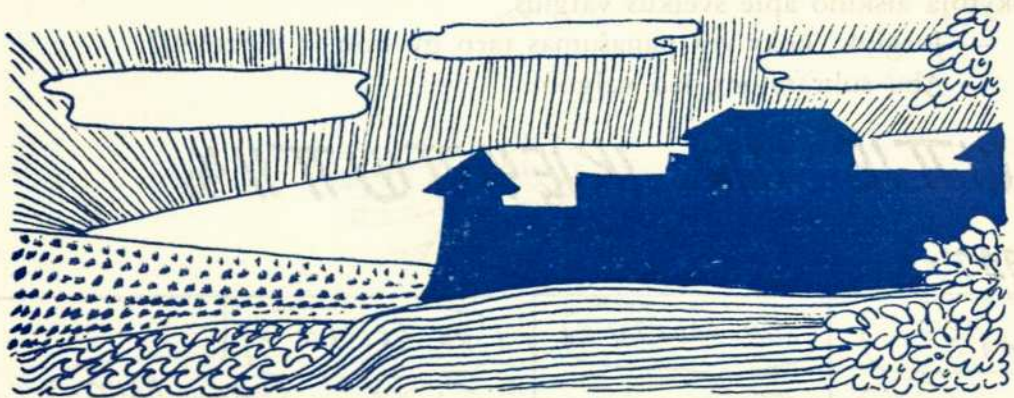

LIETUVA ir MES

GERASIS KARALIUS

pagal V. Čižiūno pasakojimą paruošė O. Mikailaitė

Seniai, seniai prieš septynis šimtus metų, Lietuvoje, gražiame aukštaičių krašte, kur daug miškų ir ežerų, stovėjo Vorutos pilis. Dabar niekas tikrai nežino, kurioj vietoj ji buvo. Gal Kernavėje? Gal Anykščiuose, kur yra likęs Vorutos piliakalnis?

Vorutos pilyje gyveno Mindaugas. Grįžkim atgal į tuos laikus ir pasidairykim aplinkui.

— Kas ten? Kas jūs tokie? — sušunka pilies vartų sargybinis iš savo bokšto. Prie pilies vartų stovi raitelių būrys.

— Esame kunigaikščio Daumanto pasiuntiniai, — atsakė vienas iš raitelių, vardu Vambutas. — Prašome suteikti mums globą ir nakvybę.

— Palaukite, pranešiu, — atsako sargybinis ir netrukus grįžta. — Prašom į vidų, esate laukiami.

Sudunda pilies vartai. Palengva pradeda leistis medinis tiltas virš griovio. Atsiveria vartai ir raiteliai įjoja į pilies kiemą. Juos sutinka tarnai, nuveda arklius į arklides. Paskui — vakarienė — kepta stirniena su midumi.

Vakare Vambutas gauna žinią, kad jį kviečia kunigaikštis Mindaugas.

— Sveikas atvykęs, — taria kunigaikštis. — Jau bus bene penkiolika metų, kaip nesimatėm.

— Šviesusis valdove! Man didelė garbė. . . Kunigaikštis Daumantas mane siuntė pranešti tau, valdove, kad jis ir jo žmona sveiki. Linki tau, valdove ir kunigaikščienei Mortai sveikatos ir laimės.

— Sėskis, Vambutai ir pasakok toliau, — sako Mindaugas. Manau, kad Daumantas ne tik linkėjimus man siunčia.

— Jis prašo Jūsų globos ir malonės, nenori priešintis tau, valdove. . .

— Pasakyk jam štai ką: tevaldo jis sau sveikas Našlėnus. Aš tik klusnumo reikalauju. Mano uždavinys — sujungti Lietuvą. Kaip kitaip nugalėsime priešus? Kalavijuočiai stiprūs. Ar supratai?

— Taip, valdove. Žinau, kad didelis pavojus gresia žemaičiams. Iš vakarų atjoja vis didesni šarvuotų vyrų pulkai. . .

Anksti rytą Vambutas išjojo. Kelis metus jis nesilankė Vorutos pilyje. Bet žinių iš ten girdėjo. Papasakojo ir savo draugui, Mantautui. Tai buvo 1236 metai.

— Girdėjau, kad kalavijuočiai pasirašė sutartį. Ordinas panaikintas.

— Taip lengvai jų neatsikratysime, — abejojo Mantautas.

— Na, tegu sau prūsuose gyvena. Tesėdi Marienburge ir klauso savo didžiojo magistro. Kad tik toliau į mūsų pusę nežiūrėtų. . . — pasakė Vambutas.

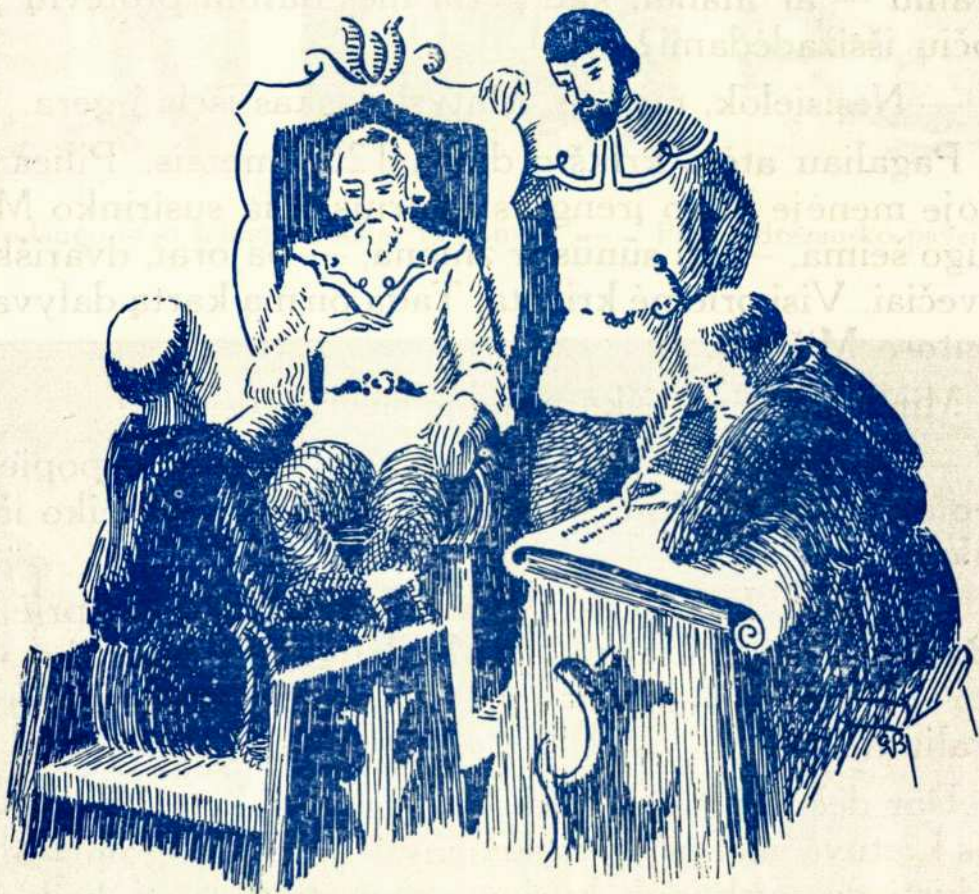
Bet štai uždusęs atbėga Vambuto tarnas.

— Nauja žinia, nauja žinia! Mindaugo pilį apsupo jungtinė kariuomenė. Kažin, ar atlaikys?

— Atlaikys! — sušuko Vambutas, — Mindaugas ir jo kariai turi atlaikyti! Negaliu aš tokio narsaus vyro negerbti.

Ir tikrai. Mindaugą išgelbėjo jo stipri pilis ir narsūs jos gynėjai. Bet priešų sąjunga neiširo. Mindaugo laukė dar daug kovų, — kovojo jis, bet ir gudrumu stengėsi laimėti priešus.

1250 metų rudenį Vorutos pilies gyventojams atnešė daug rūpesčių. Visi jautė, kad netrukus įvyks kažkas nepaprasto. Kunigaikštis Mindaugas dažnai savo kambaryje užsidaręs tariasi su kažkokiais keistais vyrais. Vieni — ilgais baltais drabužiais apsirengę, o kiti — rudais.

— Taigi, Mortele, — vieną dieną tarė Mindaugas, — nutariau tapti krikščioniu. Štai gerieji tėvai dominikonai ir pranciškonai man paaikšino apie Kristų. Noriu, kad ir tu ir vaikai drauge su manimi priimtumėt šventą krikštą.

— Baugu man, mielasis, — ir sunku senųjų mūsų dievų atsižadėti. Tiesa, tie žmonės, kurie mus moko naujo tikėjimo yra geri — matau iš jų akių.

— Ko gi tau bijoti, — ramino žmoną Mindaugas. — Juk ir mūsų vyriausias — Vaišvilkas — krikštą priėmęs. Girdėjai, kaip anie šventi vienuoliai kalba — kad Kristus kentėjo ir mirė už visus, net ir už lietuvius.

— Girdėjau. Ruklis ir Rupeikis domisi nauju tikėjimu. Jie ir vienuolių su mielu noru klausosi. . . O man vis neramu — ar manai, kad gerai mes darom protėvių papročių išsižadėdami? . . .

— Nesisielok, mieloji. Matysi, viskas išeis į gera.

Pagaliau atėjo krikšto diena 1251 metais. Pilies didžioje menėje buvo įrengtas altorius. Čia susirinko Mindaugo šeima, — du sūnūs ir žmona, — bajorai, dvariškiai ir svečiai. Visi priėmė krikštą. Tada pirmą kartą dalyvavo šventose Mišiose.

Mindaugas pareiškė visiems susirinkusiems:

— Štai, tapęs krikščioniu, siunčiu pas Romos popiežių savo atstovus. Prašau jo globos ir karališko vainiko iš jo rankų.

Popiežius Inocentas IV Mindaugo atstovus priėmė. Pažadėjo globoti Lietuvą, o Mindaugui — karališką vainiką. 1253 metais Mindaugas buvo vainikuotas Lietuvos karaliumi.

Dar dešimtį metų jis dirbo, vargo ir kovojo, norėdamas Lietuvą sustiprinti ir suvienyti. Jo pastangomis buvo paskirti du vyskupai, kuriems pavesta skleisti krikščionybę Lietuvoje.

1263 metais Mindaugas su savo sūnumis išjojo į girias stumbrų medžioti. Ruklis ir Rupeikis jau buvo gražiai nuaugę vyrai ir geri jokiškai bei medžiotojai. Ir kariauti buvo išmokę, kad galėtų tėvui padėti.

Mindaugo ir jo šeimos krikštas 1251 m. — Pijaus Brazausko paveikslas.

Mindaugo karūnavimas 1253 m. — Adomo Varpo paveikslas.

— O kad Vaišvilkas būtų su mumis drauge, — prasi-
tarė Ruklys, — jis jodamas visus pralenkdavo!

— O aš jo neatmenu, — nusiminė jaunesnysis, Rupei-
kis. — Ar kokių žinių iš jo girdėti, tėve?

— Taigi, Vaišvilkas tolimam krašte — Graikijoje. Jis
vienuoliu tapęs. Nežinia, gal ir geresnį pasirinko kelią —
Dievui tarnauti. Kviečiau jį, bene sugrįš mūsų aplankyti...

Sutemo. Girioj tylu. Visi jau sugulė miegoti savo pa-
lapinėse. Karališkoje palapinėje taip pat ramu. Tik staiga
— girdėti kanopų bildesys. Žmogus surinka.

— Kas ten? — ant kojų sukyla karaliaus tarnai. Jie
bėga į karališką palapinę. Sargybiniai mirtinai sužeisti.

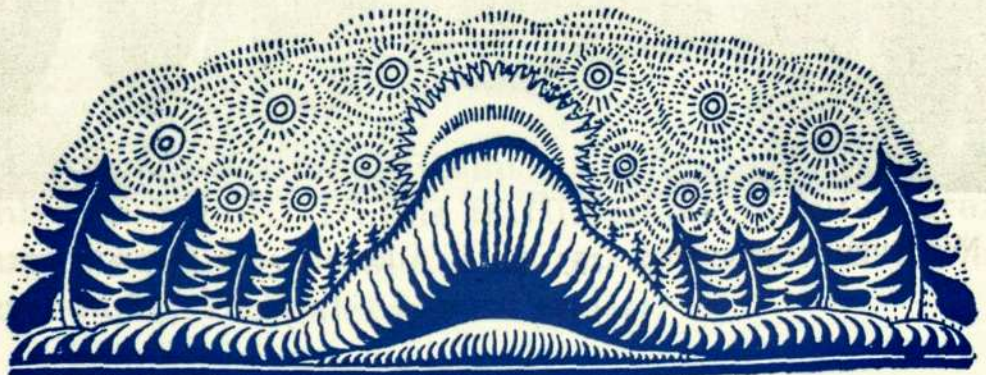
— O Dieve! Karalius ir jo sūnūs — nudurti!

Karaliaus palydovai tuojau suprato, kad tai buvo ge-
rai iš anksto apgalvotas užpuolimas. Žvalgai pranešė, kad
netoli apsistoję karių pulkai. Pavojinga. Todėl karalių ir
sūnus nevezė į pilį. Palaidojo čia pat — miške.

Kas buvo Mindaugo žudikai? Du iš jų buvo lietuviai:
žemaičių kunigaikštis Treniota ir Našlėnų kunigaikštis
Daumantas. Trečias buvo pabėgėlis rusas, bajoras Osta-
pas, tarnavęs karaliui.

Kodėl Mindaugą nužudė? Žemaičių kunigaikščiai jį
kaltino, kad susidėjo su vokiečiais, lietuvių priešais. Dau-
gelis lietuvių nebuvo patenkinti, kad Mindaugas priėmė
krikštą.

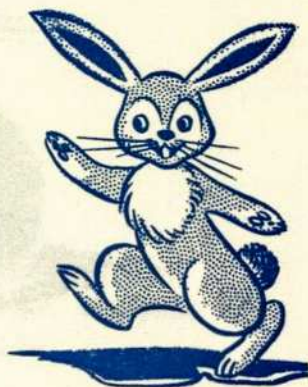
Su Mindaugo mirtimi užgeso ir krikščionybės lieps-
nelė Lietuvoje. Nevisai užgeso — liko maža kibirkštelė,
kuri laukė geresnių dienų.

KAIP GYVULIAI IŠGELBĖJO KALĖDŲ SENELĮ

Toli, toli miške gyveno gyvuliai. Kiekvieną vasaros dieną jie ėjo maudytis. Kiekvieną žiemos dieną jie važinėjo rogėm.

Vieną Kalėdų naktį Kalėdų senelis neatvažiavo. Gyvuliai ėjo jo ieškoti. Jie ėjo labai daug mylių. Tada prieš jų akis pasirodė didelė pilis. Jie pasibeldė į duris: barkšt, barkšt, barkšt... Niekas neatsiliepė. Jie įėjo į vidų, į didelį kambarį, kur pamatė nykštuką.

— Ar jūs atėjote ieškoti Kalėdų senelio? — paklausė nykštukas.

- Taip, atsakė gyvuliai.
- Kalėdų senelis čia gyvena, — pridėjo nykštukas.
- Kas jam atsitiko? — klausė gyvuliai.
- Septintą valandą Kalėdų senelis atidarė garažo duris ir išskrido. Jį pagrobė raketa. Stirnos grįžo vienos, — pasakojo nykštukas.
- Ar žinot, kur raketa jį nuvežė? — vėl klausė gyvuliai.
- Ne, — atsakė nykštukas.
- Mes sužinosim! — tarė gyvuliai. Jie nykštukui pasakė, kad negriš tol, kol nesuras Kalėdų senelio. Ir jie išėjo jo ieškoti.

Gyvuliai ėjo ir ėjo ir ėjo, kol priėjo didelę metalo pilį. Jie pasibeldė į duris. Robotas atidarė duris. Jie paklausė roboto, ar jis žino, kur yra Kalėdų senelis. Tada robotas nuėjo pašaukti žmogų. Negražus žmogus atėjo prie durų.

— Ateikit į vidų, — pasakė negražus žmogus. Gyvuliai įėjo ir apžiūrėjo, kas viduj. Jie pamatė, kad tas žmogus turi daug mašinų.

- Ko iš manęs norėtumėt? — paklausė žmogus.
- Kalėdų senelio, — atsakė gyvuliai.
- Jo aš jums neduosiu, — atsakė žmogus.
- Mes neišeisim, kol neatiduosit mums Kalėdų senelio, — tarė gyvuliai.

Žmogus liepė savo tarnams įmesti gyvulius į kalėjimą. Voveraitė išspruko iš kalėjimo, nubėgo surasti raktus ir atidarė

kalėjimo duris. Gyvuliai pabėgo iš kalėjimo, išgelbėjo Kalėdų senelį ir visi bėgo per sniegą į Kalėdų senelio namus.

Kai pasiekė Kalėdų senelio namus, jis padėjo gyvuliams. Gyvuliams atsisveikinant, senelis pasakė:

— Sėskite į roges, aš jus nuvešiu namo.
Taip visi išvažiavo padangėmis.

*Rytas Stankūnas, 8 m.
Maironio lit. mokykla
New Yorke*

*Christine Labinas, 5 m.
Hamilton, Ont., Canada*

*Sandra Labinas, 8 m.
Hamilton, Ont., Canada*

MILDUTĖ BUBLYTĖ

*Sniego Karalienė veža Andrėją rogėse.
Mildutė Bublytė
Bloomfield Hills, Michigan*

L. Pauliūtė

*Slidinėjama Kolorado kalnuose
Laima Pauliūtė
Chicago, Illinois*

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽVYDO
BIBLIOTEKA